

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ถ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ท
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ สมมติฐานในการวิจัย	๔
๑.๕ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๖ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒๔
๑.๙ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๒๔
บทที่ ๒ วิธีดำเนินการวิจัย	
ตอนที่ ๑ ศึกษาถ้อยคำนิพนธ์ธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๒๕
๑.๑ เอกสารชั้นปฐมภูมิ	๒๕
๑.๒ เอกสารชั้นทุติยภูมิ	๒๕
ตอนที่ ๒ ศึกษาความเป็นถ้อยคำนิพนธ์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต	
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา	๒๖
๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๒๖
๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๘
๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๑
๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ ๓ กัลยาณมิตรธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๓๓
๓.๑ มิตรในพระพุทธศาสนา	๓๔
๓.๑.๑ ความหมายของมิตรในพระพุทธศาสนา	๓๔
๓.๑.๒ ประเภทของมิตรในพระพุทธศาสนา	๓๕
๓.๒ กัลยาณมิตรในพระพุทธศาสนา	๔๓
๓.๒.๑ ความหมายของกัลยาณมิตรในพระพุทธศาสนา	๔๓
๓.๒.๒ ความสำคัญของการมีกัลยาณมิตร	๕๔
๓.๒.๓ คุณสมบัติของกัลยาณมิตร	๕๖
๓.๓ หลักคุณธรรมของกัลยาณมิตร	๖๕
๓.๓.๑ พรหมวิหารธรรม	๖๕
๓.๓.๒ โยนิโสมนสิการ	๗๓
๓.๓.๓ สังคหัตถุธรรม	๗๕
๓.๓.๔ สัมปปริสธรรม	๘๑
๓.๔ ครู-อาจารย์ ในฐานะกัลยาณมิตรของศิษย์	๘๓
๓.๔.๑ ความหมายของครู-อาจารย์	๘๓
๓.๔.๒ ความสำคัญของครู-อาจารย์	๘๕
๓.๔.๓ คุณสมบัติของครู-อาจารย์	๙๓
๓.๔.๔ บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์	๙๗
๓.๔.๕ จรรยาบรรณของครู-อาจารย์	๑๐๑
บทที่ ๔ ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัย	
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี	๑๐๘
ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐๙
ตอนที่ ๒ ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัย	
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี	๑๑๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ ๓ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของนิสิต	๑๑๕
ตอนที่ ๔ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิสิต	๑๒๗
ตอนที่ ๕ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามชั้นปีของนิสิต	๑๓๕
ตอนที่ ๖ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามคณะของนิสิต	๑๖๕
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๘๐
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๘๑
๕.๑.๑ กัลยาณมิตรธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๘๑
๕.๑.๒ ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา	๑๘๒
๕.๒ อภิปรายผล	๑๙๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๙๓
บรรณานุกรม	๒๐๐
ภาคผนวก	๒๐๖
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๒๐๘
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๒๑๐
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๒๑๔
ภาคผนวก ง สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	๒๒๒
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้อง	๒๒๔
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	๒๒๕
ประวัติผู้วิจัย	๒๓๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ จำนวนนิสิตชั้นปีที่ ๑ – ๔	๒๓
๒.๒ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตที่ใช้ในการวิจัย	๒๓
๒.๓ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน	๓๑
๓.๑ แสดงพฤติกรรมของมิตรแท้และมิตรเทียม	๔๕
๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของนิสิต	๑๐๕
๔.๒ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของนิสิต	๑๐๕
๔.๓ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปีของนิสิต	๑๐๕
๔.๔ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะของนิสิต	๑๑๐
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา โดยภาพรวม	๑๑๑
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย)	๑๑๒
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการได้รับความเคารพ (ครู)	๑๑๓
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการประพฤติที่น่าเจริญใจ (ภาวนีโย)	๑๑๔
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา)	๑๑๕
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนกขโม)	๑๑๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
๔.๑๑	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์บุญจะ กะถัง กัตตา)	๑๑๓
๔.๑๒	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐานเน นิโยชเย)	๑๑๔
๔.๑๓	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม	๑๑๕
๔.๑๔	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๐
๔.๑๕	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๑
๔.๑๖	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการประพฤติที่น่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๒
๔.๑๗	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัตตา) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๓
๔.๑๘	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนักขโม) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๔
๔.๑๙	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์บุญจะ กะถัง กัตตา) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๕
๔.๒๐	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐานเน นิโยชเย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพ	๑๒๖
๔.๒๑	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท โดยภาพรวม	๑๒๗
๔.๒๒	เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๒๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๓ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๒๕
๔.๒๔ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการประพุดินาเจริญใจ (ภาวนาโย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๓๐
๔.๒๕ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจง แนะนำ (วัดตา) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๓๑
๔.๒๖ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณักขโม) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๓๒
๔.๒๗ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์จะ กัด กัดตา) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๓๓
๔.๒๘ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ด้านการไม่ชักจูงไป ในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐาเน นิโยชเย) ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามประเภท	๑๓๔
๔.๒๙ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม	๑๓๕
๔.๓๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย)	๑๓๖
๔.๓๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการได้รับความเคารพ (ครู)	๑๓๖
๔.๓๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการประพุดินาเจริญใจ (ภาวนาโย)	๑๓๗
๔.๓๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา)	๑๓๗
๔.๓๔ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (คัมภีร์จะ กะถัง กัดตา)	๑๓๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๓๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ ด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐาเน นิโยชะเย)	๑๓๘
๔.๓๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเป็นกัลยาณมิตร ของอาจารย์ จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่ รวมทุกด้าน	๑๓๙
๔.๓๗ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๔๐
๔.๓๘ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ข้อที่ ๑ มีบุคลิกภาพดี ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปีของนิสิต เป็นรายคู่	๑๔๑
๔.๓๙ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ข้อที่ ๒ มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปีของนิสิต เป็นรายคู่	๑๔๑
๔.๔๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความเป็นกัลยาณมิตรด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ข้อที่ ๓ มีการยิ้มแย้มแจ่มใส ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปีของนิสิต เป็นรายคู่	๑๔๒
๔.๔๑ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๔๓
๔.๔๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) ข้อที่ ๑ มีความน่าเคารพ น่าศรัทธา น่าเลื่อมใสของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๔
๔.๔๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) ข้อที่ ๒ มีความประพฤติดี ไม่มีเรื่องเสื่อมเสียของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๔
๔.๔๔ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครุ) ข้อที่ ๓ มีความรู้สามารถเป็นที่พึ่งทางการศึกษาได้ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๔๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ข้อที่ ๔ มีความเชื่อในทางที่ถูกต้อง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๕
๔.๔๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ข้อที่ ๕ มีความระวังความชั่วไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๖
๔.๔๗ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ข้อที่ ๖ มีความรอบคอบในการพูด การคิด และการกระทำ ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๖
๔.๔๘ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ข้อที่ ๘ มีความรอบรู้ คือ รู้ดี รู้ชั่ว รู้ควร รู้เว้น ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๗
๔.๔๙ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๔๘
๔.๕๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ข้อที่ ๒ มีประสบการณ์ในวิชาที่สอนโดยตรง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๙
๔.๕๑ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ข้อที่ ๔ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๔๙
๔.๕๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ข้อที่ ๕ มีความรับผิดชอบต่อการสอน ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๐
๔.๕๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ข้อที่ ๖ มีการสร้างกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๕๔ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพัติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ข้อที่ ๘ มีความประพัติน่ายกย่อง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๑
๔.๕๕ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๕๒
๔.๕๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ข้อที่ ๑ มีการให้คำปรึกษาที่ดี ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๓
๔.๕๗ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ข้อที่ ๒ มีการพูดชี้แจงให้เข้าใจถึงเหตุและผลได้ดี ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๔
๔.๕๘ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ข้อที่ ๖ มีการสร้างกำลังใจ และส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๔
๔.๕๙ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ข้อที่ ๗ มีการสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้เรียนในระหว่างเรียน ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๕
๔.๖๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ข้อที่ ๘ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๕
๔.๖๑ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณักขโม) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๕๖
๔.๖๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณักขโม) ข้อที่ ๓ มีการควบคุมอารมณ์ได้ดีในระหว่างการสอนหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๖๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการทนต่อถ้อยคำ (วจนักขโม) ข้อที่ ๔ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๕๘
๔.๖๔ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา)ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑ ๕ ๕
๔.๖๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๑ มีการแนะนำตัว ซึ่งแจ้งแผนการสอนได้อย่างละเอียดชัดเจน ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๑
๔.๖๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๒ มีสาระและเนื้อหาที่นำมาสอนเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๑
๔.๖๗ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๓ มีการสอนให้เข้าใจง่ายและมีวิธีการสอนที่ดี ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๒
๔.๖๘ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๕ มีความสามารถขยายข้อความที่ยากให้เข้าใจแก่การเข้าใจได้ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๒
๔.๖๙ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๖ มีการวิเคราะห์ดีความในวิชาที่สอนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๓
๔.๗๐ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องล้าลึกได้ (กัมภีร์จะ กถิง กัตตา) ข้อที่ ๗ มีการอธิบายจากผลไปสู่สาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๓
๔.๗๑ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐาเน นิโยชเย) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี	๑๖๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๗๒ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๑ มีการแนะนำศิษย์ไปในทางที่ถูกต้อง ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๕
๔.๗๓ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๓ มีการกระทำตนให้เห็นเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๖
๔.๗๔ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๔ มีความเป็นผู้นำในการเลี้ยงชีวิตอย่างถูกต้องของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๖
๔.๗๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๕ มีการนำความเจริญในการศึกษามาให้แก่ศิษย์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๗
๔.๗๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๗ มีการแนะนำศิษย์ในเรื่องที่สมควรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๘
๔.๗๗ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐานะ นิโยชเย) ข้อที่ ๘ มีการสั่งสอนศิษย์ตรงตามจุดหมายของมหาวิทยาลัยฯ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	๑๖๘
๔.๗๘ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ โดยภาพรวม	๑๖๙
๔.๗๙ เปรียบเทียบความเป็นกัลยาณมิตรด้านการสร้างความน่ารัก (ปิโย) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๑
๔.๘๐ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการได้รับความเคารพ (ครู) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๒
๔.๘๑ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการประพฤติน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๘๒ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการรู้จักพูดให้เหตุผล ชี้แจงแนะนำ (วัดตา) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๔
๔.๘๓ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการทนต่อถ้อยคำ (วณิกขโม) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๕
๔.๘๔ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องเล่าได้ (คัมภีร์จะ กถึง กัตตา) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๖
๔.๘๕ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องเล่าได้ (คัมภีร์จะ กถึง กัตตา) ข้อที่ ๗ มีการอธิบายจากผลไปสู่สาเหตุและยกตัวอย่างประกอบ ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่	๑๗๗
๔.๘๖ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นกัลยาณมิตรด้านการแถลงเรื่องเล่าได้ (คัมภีร์จะ กถึง กัตตา) ข้อที่ ๘ มีการแสดงเนื้อหาที่เป็นแก่นหรือสาระสำคัญของวิชานั้นๆ ตลอดจนชี้ให้เห็นคุณค่าในเชิงปฏิบัติได้ดีของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่	๑๗๘
๔.๘๗ เปรียบเทียบระดับความเป็นกัลยาณมิตรด้านการไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (โน จัฏฐาเน นิโยชเย) ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามคณะ	๑๗๙

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒๔

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

ก. คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกที่ใช้ในการทำวิจัยฉบับนี้ คือ พระไตรปิฎกภาษาบาลี อักษรไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฉบับที่ ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช ๒๕๓๕ ฉบับภาษาบาลี อ้างอิงโดยระบบคัมภีร์ เล่ม/ข้อ/หน้า เช่น ที.ม. (บาลี) ๑๐/๑๓๖/๖๕ = สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวคคปาติ พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๑๓๖ หน้า ๖๕ ส่วนฉบับภาษาไทย อ้างอิงโดยระบบคัมภีร์ เล่ม/ข้อ/หน้า เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๓๖/๘๑ = สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๑๓๖ หน้า ๘๑

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา. (ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม. (ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.จุ. (ไทย)	=	วินัยปิฎก	จุฬวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.ป. (ไทย)	=	วินัยปิฎก	ปริวาร	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา. (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ปา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิณณาสกั	(ภาษาไทย)
ม.อุ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปรปิณณาสกั	(ภาษาไทย)
ส.ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ข. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขนธวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	เอกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตรนิกาย	จตุกนิบาต	(ภาษาไทย)

อง.ปญจก. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุตก. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตุตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฎฐก. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อฎฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ขุ. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.จู. (ไทย)	=	สุดตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จูฬนิตเทส	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ. (ไทย)	=	อภิธัมมปิฎก	วิภังค์ (ภาษาไทย)
---------------	---	-------------	-------------------

ข. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์อรรถกถา

คำย่อในวิทยานิพนธ์นี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมายถึง ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา เล่ม ๑ หน้า ๔๓ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ที.ม.อ. (บาลี) ๒/๑๓๖/๑๓๖ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมายถึง ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี มหาวคฺค อฎฐกถา เล่ม ๒ ข้อ ๑๓๖ หน้า ๑๓๖ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

วิ.อ. (บาลี)	=	วินยปิฎก สมณฑปาสาทิกา ปาราชิกกณฺฑ - สงฺฆาติเสสชาติ- มหาวคฺคาทิอฎฐกถา (ภาษาบาลี)
--------------	---	--

อรรถกถาพระสุต

ขุ.ชา.อ. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย ชาดก อรรถกถา (ภาษาไทย)
ที.ปา.อ. (บาลี)	=	ทีฆนิกาย ปาฏิกคฺค อฎฐกถา (ภาษาบาลี)
ที.ม.อ. (บาลี)	=	ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี มหาวคฺค อฎฐกถา (ภาษาบาลี)
ม.อุ.อ. (บาลี)	=	มขฺฌนิคฺค อุปริปณฺณาสก อฎฐกถา (ภาษาบาลี)
ม.มฺ.อ. (บาลี)	=	มขฺฌนิคฺค มุลปณฺณาสก อฎฐกถา (ภาษาบาลี)